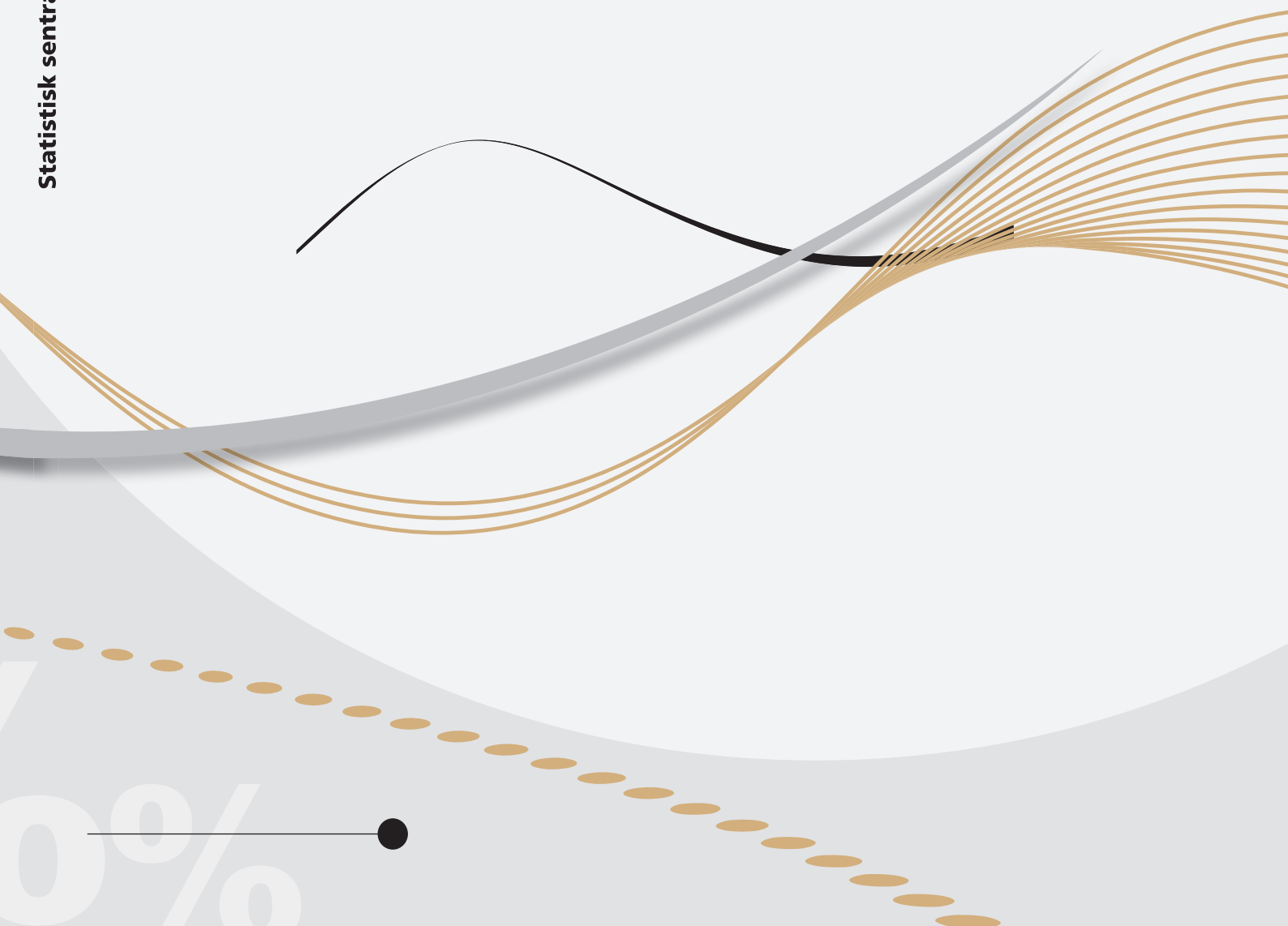

Virksomhetsplan 2012
Risikovurderinger
Statistisk sentralbyrå

Statistics Norway

Statistisk sentralbyrå

Virksomhetsplan 2012
Risikovurderinger
Statistisk sentralbyrå

Forord

Virksomhetsplan 2012. Risikovurderinger presenterer overordnede risikovurderinger knyttet til virksomhetsplanen og hovedsatsinger i 2012, samt noen eksempler på viktige statistikker og prosjekter. Prioriteringer og satsinger for arbeidet i 2012 er samlet i publikasjonen *Virksomhetsplan 2012 Statistisk sentralbyrå*. Det utarbeides også en egen publikasjon over intern budsjettfordeling.

I tillegg foreligger virksomhetsplaner for avdelingene med risikovurderinger for enkelte områder.

Statistisk sentralbyrå
Oslo/Kongsvinger, 12. mars 2012

Frøydis Langmark
styreleder

Hans Henrik Scheel
adm. direktør

Innhold

Forord.....	3
Risikovurdering for Statistisk sentralbyrå 2012	5
Ulike typer risiko	7
1. Statistikkproduksjonen.....	9
2. IT	11
3. Økonomiforvaltning og innkjøp	13
4. Sikkerhet	15
5. Viktige prosjekter og eksempler på statistikker	18
5.1 Nye ssb.no	18
5.2. Folke- og bolig tellingen 2011	20
5.3 Felles datamottak (FDM).....	21
5.4 Verdipapirstatistikk	23
5.5 Inndatasystem for banker og finansieringsforetak	25
5.6 Finansstatistikk overfor utlandet.....	27

Risikovurdering for Statistisk sentralbyrå 2012

Statistisk sentralbyrås hovedmål er å dekke samfunnets behov for offisiell statistikk og utarbeide sentrale analyser som bygger på denne statistikken.

Måloppnåelsen er avhengig av flere forhold, som evnen til effektiv statistikkproduksjon, kvalitet og at samfunnet har tillit til at SSB opptrer objektivt og ikke misbruker data. Disse forholdene er oppsummert i de europeiske retningslinjene for statistikk. Hensynet til kvalitet i alle ledd er også understreket i SSBs sentrale strategidokumenter og planer.

På overordnet nivå er følgende faktorer viktige for SSBs virksomhet:

- Effektiv og kvalitetssikret statistikkproduksjon og forskning
- Gode formidlingsløsninger
- Gode IT-systemer
- God økonomiforvaltning
- Gode innkjøpsrutiner
- God personalforvaltning
- Gode sikkerhetsrutiner

Statistikkproduksjonen og forskningen er kjernevirksomheter i SSB, men for å lykkes er også de andre faktorene viktige. Noen av disse vil derfor inngå som kritiske suksessfaktorer i en risikovurdering av kjernevirksomheten. Det er likevel hensiktsmessig å vurdere disse separat, noe som også gir mulighet for mer detaljert oppfølging. God og riktig kompetanse er en nøkkel til å lykkes på alle områdene, og vil derfor inngå i de fleste av SSBs risikovurderinger.

Det er utarbeidet risikovurderinger av statistikkproduksjon, IT, økonomiforvaltning, innkjøp og sikkerhet. Det er også gjort en mer detaljert vurdering av risiko i tilknytning til utvikling av prosjektene Nye ssb.no, Folke- og boligtelling 2011, Felles datamottak og IT-løsningene for deler av finansstatistikken som SSB overtok fra Norges Bank. Risikovurderingen for Edag er ikke med i denne oversikten siden det ikke vil skje noen utvikling i 2012, kun noe planlegging før aktiviteten igjen trolig tas opp igjen i 2013.

Risikovurderingene er utført med virkningstidspunkt 1. januar 2012 og fremover.

Oversikt over risikoer knyttet til områdene som er vurdert i rapporten følger:

- 1 **Statistikkproduksjon**
Risiko for at mangelfull kapasitet mht. nødvendig kompetanse og risiko for sammenbrudd i IT-systemer basert på programvare SSB har liten kompetanse på.
- 2 **IT**
Risiko for mangelfull kompetanse, for at udokumenterte gamle systemer krever uforholdsmessig mye ressurser, for uautorisert tilgang til løsninger, avbrudd og nedetid utover definerte grenseverdier.
- 3 **Økonomiforvaltning og innkjøp**
Risiko for feil og dårlige løsninger i SSB pga. mangelfull kapasitet i Direktoratet for økonomistyring (DFØ).
- 4 **Sikkerhet**
Risiko for mangelfull informasjonssikkerhet, mangelfull datasikkerhet og for at medarbeidere ikke har tilstrekkelig sikkerhetskompetanse.
- 5 **Viktige prosjekter og eksempler på statistikker**
- 5.1 **Nye ssb.no**
Risiko knyttet til etablering av ny teknisk infrastruktur, for lav ytelse i utviklet løsning og risiko for mangelfull integrering av statistikkbanken i nye ssb.no.
- 5.1 **Folke- og bolig telling 2011**
Risiko for at vi ikke får konsistente husholdnings- og boligdata av god nok kvalitet.
- 5.3 **Felles datamottak (FDM)**
Risiko for at tilpasningene i ISEE ikke blir ferdige i tide, for manglende ressurstilgang, mangelfull koordinering i tilstøtende prosjekter, for kort tid til testing, manglende integrasjon mot Altinn og at prosjektet ikke når utviklingsmålene sine i tide.
- 5.4 **Verdipapirstatistikken**
Risiko for driftsstans på gamle systemer og mangelfull datainnngang.
- 5.5. **Inndatasystem for banker og finansieringsforetak**
Risiko knyttet til at systemet bruker programvare som SSB ikke har kompetanse på, for at systemet ikke takler endringer i SSBs IT infrastruktur og for problemer i systemene ved endringer i innrapportering.
- 5.6 **Finansstatistikk overfor utlandet**
Risiko knyttet til at systemet bruker programvare som SSB har mangelfull IT- og fagkompetanse på og for mangelfull kvalitet på utenlandspopulasjonen.

Hovedtrekkene i risikovurderingene er summert opp i en fast mal, i tillegg til risikokart etter DFØs opplegg. Malen inneholder en kolonne for beskrivelse og forklaring av risiko, en for graderingen som framgår i risikokartet og en hvor tiltak og oppfølging av eventuelle tidligere tiltak er kommentert. For kritiske risikoer er det gjort nærmere rede for hvilke konkrete konsekvenser som kan være aktuelle.

Risiko knyttet til ulike statistikker/prosjekter kan være vurdert som kritisk eller høy uten at dette nødvendigvis betyr tilsvarende alvorlighetsgrad på SSB-nivå, for statistikkproduksjonen totalt eller for brukerne. Vurderingene for prosjektene er gjort av prosjekteierne, som kan legge ulike kriterier til grunn. Det vil arbeides med å harmonisere disse vurderingene framover.

Tiltak knyttet til viktige utviklingsprosjekter som Nye ssb.no og Felles datamottak styres av tidsplaner for prosjektene. Milepælsplan og ansvarlige personer fremgår av prosjektplanene og styres gjennom porteføljeforvaltningen.

De fleste tiltakene utenom prosjektene er permanente. Ansvarlige for tiltak er i utgangspunktet fagdirektør som er ansvarlig for det enkelte fagområdet. For statistikkproduksjonen totalt gjelder dette alle fagdirektørene på statistikk siden, mens IT-direktør har et ansvar på tvers av avdelinger for tiltak knyttet til IT.

Ulike typer risiko

Som nevnt i forordet presenterer denne rapporten overordnede risikovurderinger knyttet til virksomhetsplanen og hovedsatsinger i 2012, samt noen eksempler på risikovurderinger for viktige statistikker og prosjekter. Risikoen er knyttet til hendelser som kan påvirke måloppnåelsen negativt.

SSB har valgt begrepet overordnet for risiko på institusjonsnivå. Disse risikoene omfatter i hovedsak *strategiske risikoer* som kan påvirke måloppnåelsen på sikt, men i noen tilfeller også *operasjonell risiko* som raskt kan føre til svikt i SSBs løpende produksjon eller tjenesteleveranser. Innslaget av operasjonell risiko øker med detaljnivå, som når en går ned på produksjon av enkeltstatistikker. Noen vurderinger omkring ulike risikotyper i SSB følger.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko kan defineres som hendelser og forhold som kan føre til svikt i virksomhetens løpende produksjon eller tjenesteleveranse, risiko for tap som en følge av utilstrekkelig eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eller eksterne hendelser.

Eksempler på operasjonelle risikoer i SSB kan være knyttet til:

- formidlingen, ved at ssb.no går ned
- datafangsten, ved at IDUN/Altinn går ned
- produksjonen av enkeltstatistikker, ved at det gjøres manuelle feil eller at det er feil i systemene som brukes
- feil i regnskaper eller budsjetter
- feil ansettelser
- feil vedtak som gjøres ved illeggelse av tvangsmulkt
- avvik fra sikkerhetsbestemmelsene, for eksempel konfidensialitetsbrudd
- misligheter

Eksempler på risikoer som inngår i dagens risikovurderinger som avhenger av operasjonelle risikoer (direkte eller indirekte) er risiko for sammenbrudd i IT-systemer, kompetansesvikt (feil ansettelser), dårlig prosjektstyring og underestimering av prosjekter, feil i regnskap, sikkerhetsbrudd, risiko for brann, innbrudd og misligheter. Feil i statistikken påvirker kvaliteten og omdømmet på sikt.

Internkontrollen har gjennomgått prosessene knyttet til produksjonen av en del enkeltstatistikker, i andre sammenhenger kalt kvalitetsgjennomganger. Det har kommet frem en rekke forslag til tiltak som følges opp av seksjonene. Det er planlagt med flere tilsvarende gjennomganger i løpet av 2012. Parallelt arbeides det med standardisering ved at stadig flere statistikker produseres ved hjelp av felles verktøy.

Feil i statistikken blir loggført, men det arbeides med å skille alvorlige feil fra mindre feil som ikke påvirker resultatet i nevneverdig grad. Det er også viktig å skille mellom feil og revisjoner av statistikk som også fører til at tall endres i ettertid. Tall som publiseres som foreløpige og siden revideres på grunn av nye data og mer informasjon er ikke feil. statistikken vil alltid være beheftet med usikkerhet. Det er imidlertid viktig å gjøre rede for usikkerheten.

Av og til er feil knyttet til inputdata, som SSB bruker mye tid på å revidere. Det er ikke noe mål å unngå alle feil, statistikken er som nevnt uansett usikker, og ressursbruk i revisjon må balanseres mot nøyaktighet, akkurat som aktualitet må. Men for å bedre kvaliteten på inputdata har SSB tatt et initiativ overfor viktige registreiere.

Fra 2012 tas det sikte på å utvikle en indikator for feil i statistikken, som kan rapporteres i årsmeldingen som til nå bare har inneholdt en tekstlig omtale av alvorlige feil.

Oppgraderingen av en håndbok for håndtering av tvangsmulkt er i slutfasen. For enkeltvedtakene som gjøres ved tvangsmulkt forventes det at den oppdaterte håndboken vil forbedre kvaliteten på håndteringen av slike saker.

SSBs sikkerhetsbestemmelser er beskrevet i en egen *Sikkerhetshåndbok for SSB*. I håndboken er det beskrevet en egen prosedyre for hvordan eventuelle avvik fra sikkerhetsbestemmelsene skal behandles. De ansatte i SSB oppfordres til å melde avvik på eget skjema til SSBs sikkerhetsrådgiver. Sikkerhetshåndboken skal oppdateres i løpet av 2012. Avviksmeldinger blir registrert og drøftet i SSBs sikkerhetsutvalg.

Iboende risiko og nåværende risiko

Iboende risiko er den underliggende risikoen virksomheten har før iverksettelse av tiltak og kontroller som kan redusere risikoen.

Nåværende risiko er risikonivået etter kontroller og tiltak som allerede er satt i gang.

Forventet framtidig risiko, som er risikonivået dersom ytterligere tiltak iverksettes.

SSB har valgt å forholde seg til *nåværende risiko* i sine risikovurderinger. Det beskrives hvilke tiltak som er satt i gang og ev. hvilke nye som planlegges, men det beskrives generelt ikke hva *iboende risiko* kunne ha vært uten allerede iverksatte tiltak og hva *forventet framtidig risiko kan bli* etter iverksetting av nye, foreslåtte tiltak.

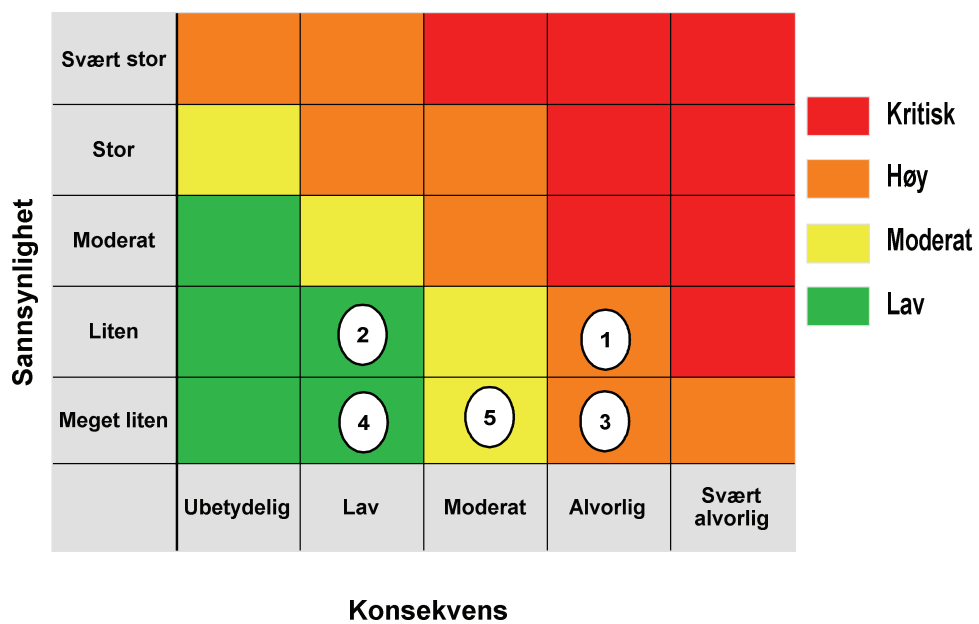
1. Statistikkproduksjonen

Mål Opprettholde den løpende produksjonen og formidlingen av statistikk med en kvalitet minst på dagens nivå

Endring Det er ingen endring i forhold til forrige risikovurdering.

1	Kompetanse ➤ Risiko for mangelfull kapasitet mht. nødvendig kompetanse. Gjelder spesielt kompetanse knyttet til IT-systemer, som JAVA kompetanse mht. utvikling og kompetanse på drift av enkelte eldre systemer. Dette gjelder for eksempel systemene for statistikk som ble overtatt fra Norges bank. Se egne risikovurderinger både for IT og for noen av disse systemene.	Høy	a. Oppfølging av kompetansestrategi, med rekrutteringstiltak på universiteter og høyskoler, og opplæring av nyansatte b. Standardisering som vil gjøre SSB mindre sårbar med hensyn til kompetanse, fremmes gjennom porteføljestyling
2	Finansiering ➤ Risiko for svikt i finansieringen, spesielt mht. brukeroppdrag	Lav	a. Periodiske statuser i regnskapet vurderes fortløpende for å vurdere om ev. sparetiltak skal settes i verk
3	IT-systemer ➤ Risiko for sammenbrudd i IT-systemer	Høy	a. Prosjektet KOPP (Klientoppgradering, tidligere Klientløftet) skal sørge for nødvendige oppgraderinger og bidra til å minske sårbarheten til en del systemer basert på programvare SSB har liten kompetanse på b. Standardisering. Egne tiltak knyttet til finansstatistikken som ble overtatt fra Norges Bank, se egne risikovurderinger Pågående prosjekter vil på litt sikt bedre situasjonen og redusere risikoen til akseptabelt nivå
4	Organisering og samarbeid ➤ Risiko for uhensiktsmessig organisering	Lav	a. Oppfølging av styringsmodell for IT med tjenesteavtaler med hver avdeling b. Porteføljestyling
5	Datatilgang ➤ Risiko for sviktende tilgang til data	Moderat	a. Nært samarbeid med registereiere og Datatilsynet b. Tiltak for å redusere oppgavebyrden

Risikokart statistikkproduksjon

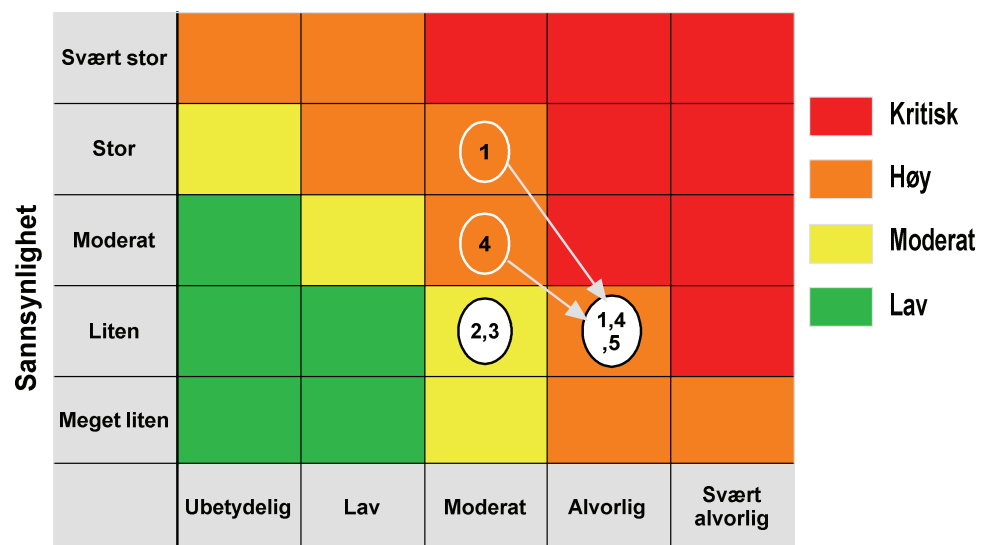
2. IT

Risikovurdering av SSBs generelle leveringsdyktighet på både prosjekter og forvaltningsarbeid.

Mål: Tilfredsstillende IT infrastruktur i SSB

Endring: Det er bare små endringer innen de samme risikogradene, men det har kommet til flere tiltak som etter hvert antas å redusere risikoene.

1	Kompetansegap ➤ Risiko for gap i kompetanse mellom det som trengs for å beherske "gamle" systemer og det som trengs for å beherske de nye. ➤ Risiko for ansettelsesstopp	Høy	a. Gjennomføre opplæringstiltak Omfattende JAVA opplæring i 2012 b. Kjøpe eksternt bistand
2	Uklare prosjektbestillinger ➤ Risiko for at IT-arbeidet i utviklingsprosjekter blir underestimert ➤ Risiko for at bestillingene på IT-arbeid er uklare. Dersom utviklere holdes lenger i prosjekter enn planlagt, kan det forsinke både forvaltning og andre prosjekter.	Moderat	a. Styrke planleggingskompetansen b. Mer presise krav til planverk c. Øke presisjonen i bestillingene d. Tettere oppfølging e. Fange opp forsinkelser tidlig og iverksette tiltak f. Fortløpende prioritering mellom utvikling og forvaltning
3	Kombinasjon kritisk forvaltning/prosjektarbeid ➤ Risiko for at prosjekter blir forsinket når kritisk forvaltning kombineres med prosjektarbeid. Mange medarbeidere er involvert i både forvaltning og prosjektarbeid. Forvaltning må ofte prioriteres. Rammekutt samsvarer ikke med redusert etterspørsel etter IT tjenester	Moderat	a. Skjerme medarbeidere fra forvaltning i perioder b. Tilstrebe at flere medarbeidere kan løse samme oppgaver c. Redusere antall systemer for å sikre bedre overlapp d. Etterspørre streng prioritering
4	Manglende utfasing av gamle systemer ➤ Risiko for at udokumenterte, gamle systemer krever uforholdsmessig mye driftsressurser etc. Mange systemer er gamle og mangler leverandørstøtte. Systemene støtter ikke de nyeste versjonene som andre samvirkende løsninger krever.	Høy	a. Kartlegge utdaterte løsninger b. Planlegge utfasing, utskifting eller oppgradering.
5	Oppdatert og sikker infrastruktur ➤ Risiko for uautorisert tilgang til løsninger ➤ Risiko for manglende kontroll med interne brukere ➤ Risiko for avbrudd og nedetid utover definerte grenseverdier ➤ Manglende støtte til ny programvare eller tjenester	Høy	a. Oppgradere til ny basisprogramvare i prosjektet KOPP (Klientoppgradering, tidligere Klientløftet) b. Ytterligere skjerming og sporing av bruken av produksjonsdata c. Rutinemessig kontroll d. Forbedre overvåking e. Bedre driftsrutiner f. Mer effektiv håndtering av henvendelser

Risikokart - IT

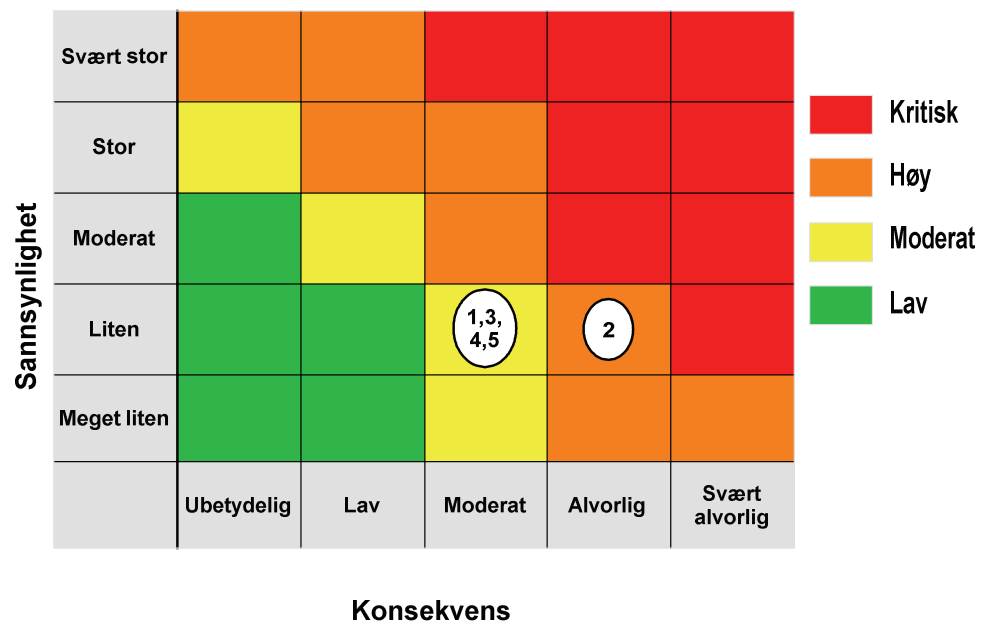
Utviklingen siden forrige risikovurdering er angitt med piler.

3. Økonomiforvaltning og innkjøp

Mål Pålitelig og oversiktlig økonomiforvaltning, effektive anskaffelser i henhold til gjeldende regelverk og i samsvar med SSBs innkjøpsstrategi.

Endring Ingen endringer siden forrige risikovurdering.

	Risiko	Grad	Tiltak / Oppfølging
1	Kompetanse og bemanning ➤ Risiko for utilstrekkelig kompetanse og bemanning	Moderat	a. Fortsatt fokus på kompetanseutvikling, bruk av elektroniske verktøy og arbeidsmiljø b. Definerte roller og ansvar i forbindelse med økonomi – oppgaver
2	Feil ➤ Risiko for feil og dårlige løsninger i SSB pga mangelfull kapasitet i DFØ	Høy	a. Fortsatt tett oppfølging og samarbeid med DFØ og andre statlige etater b. Tett samarbeid med personal/lønn med jevnlig møter for avstemming, utvikling etc.
3	Regelverk og rutiner ➤ Risiko for at regelverk og rutiner ikke følges ➤ Risiko for misligheter: Grove regelbrudd med hensikt	Moderat	a. Sentralt ansvar for anskaffelser og kontrakter b. Følge opp SSBs innkjøpsstrategi og anskaffelsesregelverket c. Vedlikeholde rutiner
4	Informasjon og frister ➤ Risiko for at oppgaver utføres galt som følge av manglende informasjon ➤ Risiko for at frister ikke overholdes	Moderat	a. God informasjon internt i økonomiforvaltningen og i SSB for øvrig, bl.a. ved bruk av Byrånettet b. Tett samarbeid med personal/lønn som i punkt 2
5	Avtaler ➤ Risiko for dårlige avtaler slik at ønsket vare/tjeneste ikke kan skaffes rimelig, fort og med tilfredsstillende kvalitet.	Moderat	a. Gjennomføre behovsanalyse og alternativanalyse i forkant av anskaffelser b. Sette av nok ressurser til kravspesifikasjon og oppfølging av avtaler c. Bruke SSBs egne avtaler eller statens standardavtaler fremfor leverandøravtaler d. Alltid benytte seg av SSBs juridiske kompetanse e. Tilgjengeliggjøre all informasjon om avtaler og innkjøp

Risikokart - Økonomiforvaltning og innkjøp

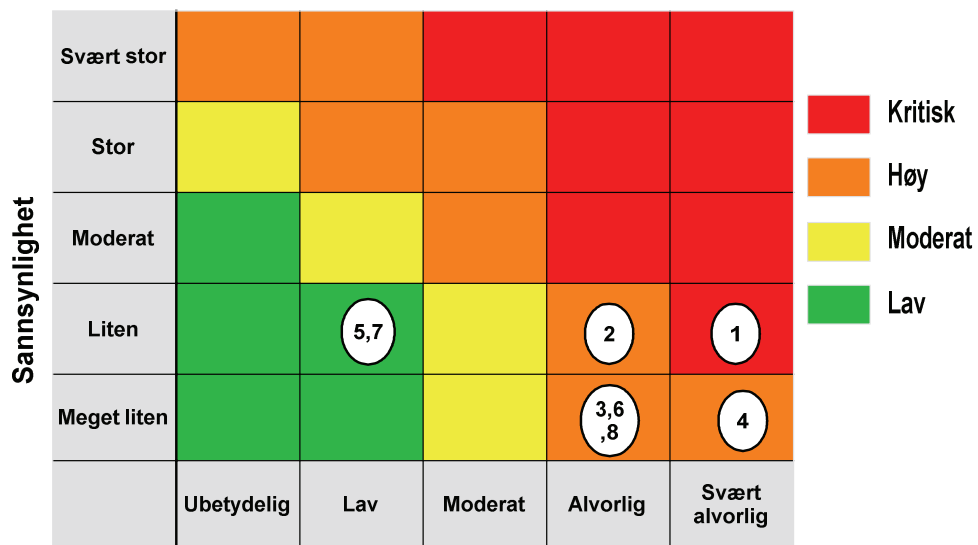
4. Sikkerhet

Mål Tilfredsstillende sikkerhet i SSB

Endring Risiko for terror og terrorlignende hendelser er inkludert.

1	Informasjonssikkerhet ➤ Risiko for mangelfull informasjonssikkerhet Dette gjelder spredning av beskyttelsesverdig informasjon i vanvare (også til media), utro tjenere, korrupsjon (endre data i vinnings hensikt) og tyveri av utstyr med beskyttelsesverdig informasjon (PC, minnepinne, telefon m.m.). Mulige konsekvenser: Spredning av beskyttelsesverdig informasjon kan redusere SSBs tillit i samfunnet. Dette kan igjen blant annet gjøre det vanskeligere å innhente informasjon i frivillige undersøkelser m.m. Det kan være skadelig for de enheter som informasjonen omhandler og kan øke sannsynligheten for innrapportering av fiktive tall.	Kritisk	a. Forbedre systemer for behandling av beskyttelsesverdig informasjon, jf. innføring av KOPP (Klientoppgradering, tidligere Klientløftet) b. Vurdere alternativer til å lagre personsensitive data med fødselsnummer c. Løpende kontroll med at "need-to-know"-prinsippet følges for tilganger Tidsplan: KOPP ligger i porteføljen/VP2012. Planlegging pågår og implementering skal påbegynnes i 2012
2	Datasikkerhet ➤ Risiko for mangelfull datasikkerhet Dette gjelder alvorlige virus, hacking/endring av data i eksterne web-tjenester, bortfall av intern IT infrastruktur og bortfall av internettilgang mot webservere.	Høy	a. Innføring av KOPP (Klientoppgradering, tidligere Klientløftet) b. Bruk av DME for sikker synkronisering og lagring på mobile enheter c. Bruk av krypterte minnepinner for beskyttelsesverdig informasjon d. Jevnlig oppdatering av program/infrastruktur knyttet til sikkerhet e. Jevnlig loggføring av ansattes bruk av kritiske systemer f. Jevnlig gjennomgang av logger og monitorering av trafikk
3	Sikkerhetskriser ➤ Risiko for at organisasjonen er ikke godt nok forberedt på sikkerhetskriser	Høy	a. Jevnlig gjennomgang og oppdatering av sikkerhetsplanverket (beredskapsplaner). sikkerhetshåndbok m.m.) b. Jevnlige sikkerhetsøvelser c. Bruk av alternativ kriselokasjon

4	Brann ➤ Risiko for omfattende brann Sannsynligheten er svært liten, men konsekvensene kan bli svært alvorlige ved en omfattende brann.	Høy	a. Bruke vaktelskap b. Øke bevisstheten hos medarbeiderne c. Jevnlige brannøvelser
5	Innbrudd ➤ Innbrudd med tyveri av materielle ting uten tilgang til sensitive data	Lav	a. Følge opp systemene for adgang, låser og alarmer
6	Kompetanse ➤ Risiko for mangelfull sikkerhetskompetanse Dette gjelder først og fremst mangelfull kompetanse om sikkerhet blant medarbeiderne, både for å unngå sikkerhetsbrudd og for å følge opp ev. slike.	Høy	a. Kurs for nyansatte b. Informasjon på Byrånettet c. Informasjon på avdelingsmøter m.m. d. Praktiske tester/øvelser e. Gjentakelse e-læringskurs
7	Misligheter ➤ Risiko for misligheter utover det som er nevnt i riskoen om informasjonssikkerhet (punkt 1). Dette gjelder risiko for misligheter knyttet til innkjøp, reiseregninger, telefoner, rekvisita m.m., herunder også korrupsjon.	Lav	a. Internkontroll med utvalgte områder og stikkprøver b. To personer sjekker hver reiseregning c. Oppfølging av alle innkjøp d. Kontroller knyttet til utbetalinger e. Oversikt over alle rammeavtaler f. Dyrere rekvisita ikke fritt tilgjengelig for alle g. Innføring av trekk i lønn ved bruk av innholds-tjenester på mobiltelefon
8	Terror og terrorlignende hendelser ➤ SSB rammes av et terrorangrep gjennom et generelt angrep på statlige virksomheter ➤ SSB rammes av et terrorangrep spesielt rettet mot SSB ➤ SSB rammes av et fysisk angrep fra en oppgavegiver ➤ SSB rammes av et terrorangrep der SSB ikke inngår i målgruppen.	Høy	a. Bruk av laminerte vinduer i de to nederste etasjene ved flytting til Akersveien b. Overvåking av ekstern omtale av SSB på internett/media c. Gjennomgang av retningslinjer for kontakt med media d. Øvelser e. Informasjon/opplæring f. Økt innpasseringskontroll med bl.a. sluser ved inngangene g. Bedre kontroll med pakker og brev som leveres i SSBs bygninger

Risikokart - Sikkerhet

5. Viktige prosjekter og eksempler på statistikker

5.1. Nye ssb.no

Mål Utvikle ssb.no med nytt brukergrensesnitt, revidert og brukervennlig struktur, nye tjenester for vid spredning og nye publiseringsløsninger.

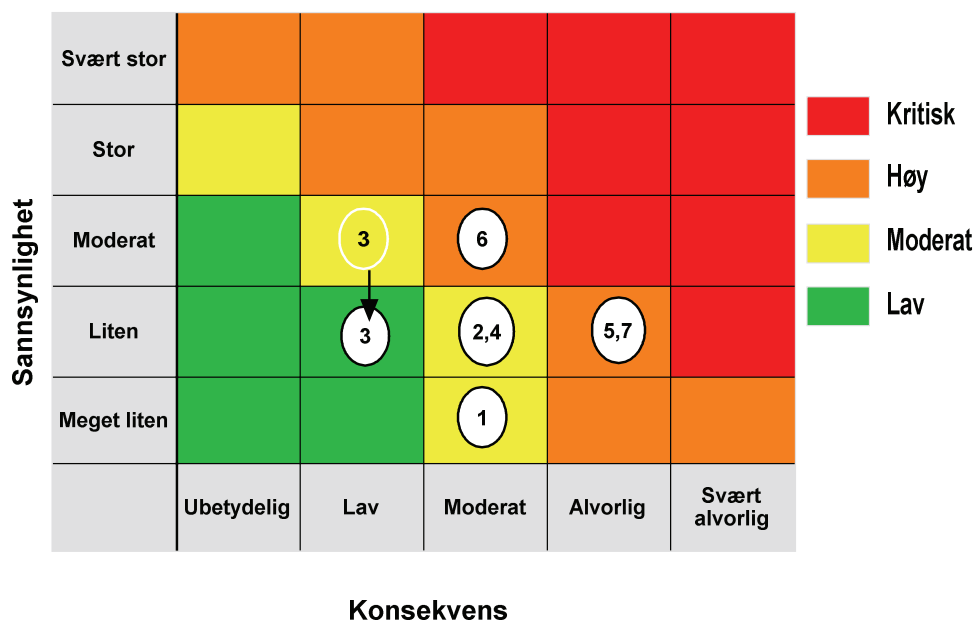
Endring Risikoen knyttet flytting av eksisterende webrutiner er ikke lenger aktuell og risikoene knyttet til brukerbehov og funksjonalitet er redusert.

Vurderingen nedenfor er basert på lanseringsdato 29. april 2012. Alle risikopunkter har definerte tiltak og planer for å kunne nå lanseringsdatoen.

1	Styring og koordinering ➤ Risiko for mangelfull prosjektstyring og koordinering Prosjekteier og prosjektleders evne til å ta beslutninger som sikrer helhet i løsninger og prosess. Mange involverte personer gir et stort behov for koordinering. Prosjektet inkluderer eksterne konsulenter. I tillegg er det behov for løpende bistand fra kritiske ressurser på infrastruktur.	Moderat	a. Hyppige møter og tett oppfølging i prosjekt; styringsgruppe, prosjekt, scrumteam, infrastruktur og Statistikkbankgruppen (ukentlige møter). b. Porteføljestyling sørger for prioritering i forhold til andre prosjekter c. Viktige beslutninger i styringsgruppe/DM
2	Ressurser ➤ Risiko for manglende ressurstilgang i forhold til behovet <u>Utvikling</u>: OK nå, men sårbart <u>Forretning</u>: Meget stor arbeidsmengde (drift + slutføring av prosjekt) <u>Infrastruktur</u>: Knappt med ressurser (drift, andre prosjekter) PROD miljø ikke ferdigstilt, behov for testing og tuning	Moderat	a. Løpende oppfølging av ressursforbruk og estimater for gjenværende arbeid b. Vurdere eksterne ressurser c. Avtalt leveranseplan fra Infrastruktur for manglende miljøer d. Pågående planlegging og prioritering av gjenstående forretningsoppgaver
3	Brukerbehov - Funksjonalitet ➤ Risiko for at viktige brukerbehov ikke blir dekket. ➤ Risiko for at utviklet funksjonalitet ikke fungerer eller fungerer feilaktig. ➤ Risiko for nye krav sent i prosjektet.	Lav	a. Gjennomføre planmessig brukertesting b. Forretningsressurser deltar direkte i utviklings-teamene med avklaringer og testing c. Streng prioritering av nye krav, ev. sette dem til senere versjoner
4	Konvertering og flytting av innhold ➤ Risiko for at innhold fra dagens ssb.no ikke kan konverteres eller kommer inn med feil. ➤ Risiko for at periode fra siste konvertering til lansering blir krevende (dobbeltpublisering) ➤ Risiko for at noe gammelt innhold blir utilgjengelig	Moderat	a. Prioritere konverteringsoppgavene inn i sprintene b. Testing av konverterings-scriptene c. Manuell innlegging og gjenskaping av innhold som ikke kan konverteres d. Sanering av foreldede produkter e. Løpende prioritering av gjenstående innholdsoppgaver f. Gransking av dagens web for å finne alle relevante produkter

5	Teknisk infrastruktur ➤ Risiko for forsinket leveranse av produksjonsmiljøet ➤ Risiko for lav ytelse i miljøene ➤ Risiko for lite tid til nødvendig teknisk testing og tuning	Høy	a. Prioritere interne ressurser b. Bemanne med eksterne ressurser c. Dedikerte servere og mellomvare d. Etablere plan for leveranse av miljø e. Kontinuerlig testing og tuning av miljøer
6	Ikke-funksjonelle krav ➤ Risiko for lav ytelse i utviklet løsning ➤ Risiko for at publisering presis kl. 10.00.00 ikke kan overholdes	Høy	a. Kontinuerlig testing og tuning av miljøer b. Refaktoring av egenutviklede løsninger c. Samarbeid med CMS (Content Management System) leverandør d. Avklare akseptansekrav og alternative løsninger mht. presis publisering
7	Statistikkbanken ➤ Risiko knyttet til ferdigstillelse av sikkerhetsutbedring av Statbank Web ➤ Risiko knyttet til ferdigstillelse av menystruktur/kortnavn opp mot Nye ssb.no	Høy	a. Prioritere interne ressurser b. Utarbeide leveranseplan for ferdigstillelse av Statistikkbankoppgavene

Risikokart - Nye ssb.no

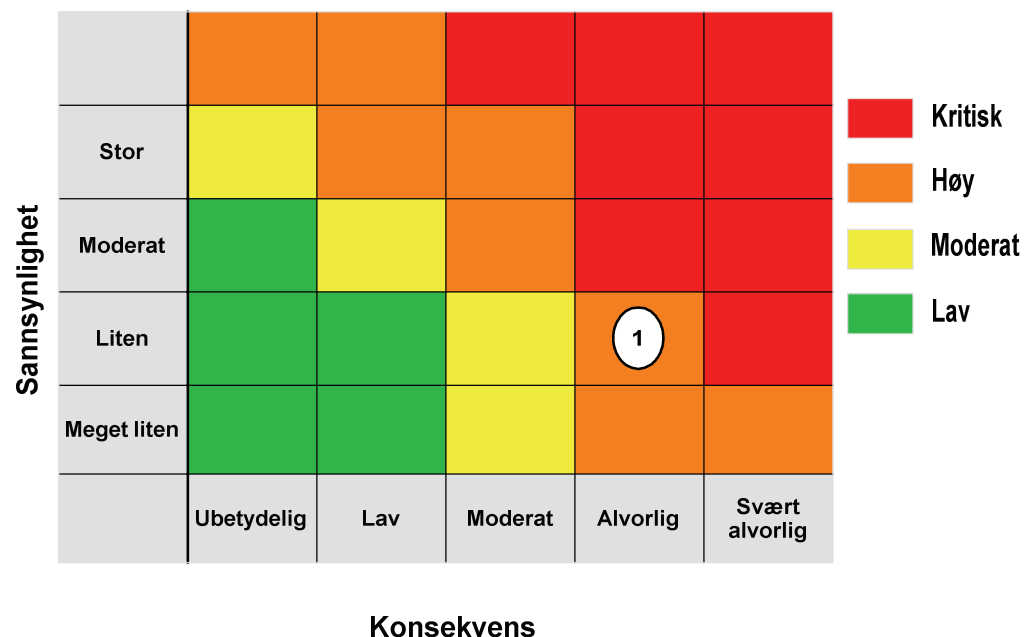
5.2. Folke- og boligtellingsen 2011

Mål Stille sammen og presentere data til folke- og boligtellingsen 2011 som tilfredsstillende nasjonale og internasjonale krav. Tellingsen er fullt ut basert på registerdata.

Endring Tiltak som gjelder kvalitet i administrative registre, er gjennomført. Prosjektet må utnytte registerdata med den kvalitet de har. Risiko som gjelder inputdata finnes dermed ikke lenger.

1	Husholdnings- og boligdata ➤ Risiko for at vi ikke får konsistente husholdnings- og boligdata av god nok kvalitet Sammenkopling av data fra Det sentrale folkeregister (DSF) og Matrikkelen gir ikke uten videre data for husholdninger og boliger av god nok kvalitet. Det er nødvendig med ytterligere bearbeiding av data i SSB for å oppnå dette.	Høy	a. Utvikle metode som sikrer konsistente data for husholdninger og bebodde boliger
---	--	-----	--

Risikokart - Folke- og boligtellingsen 2011

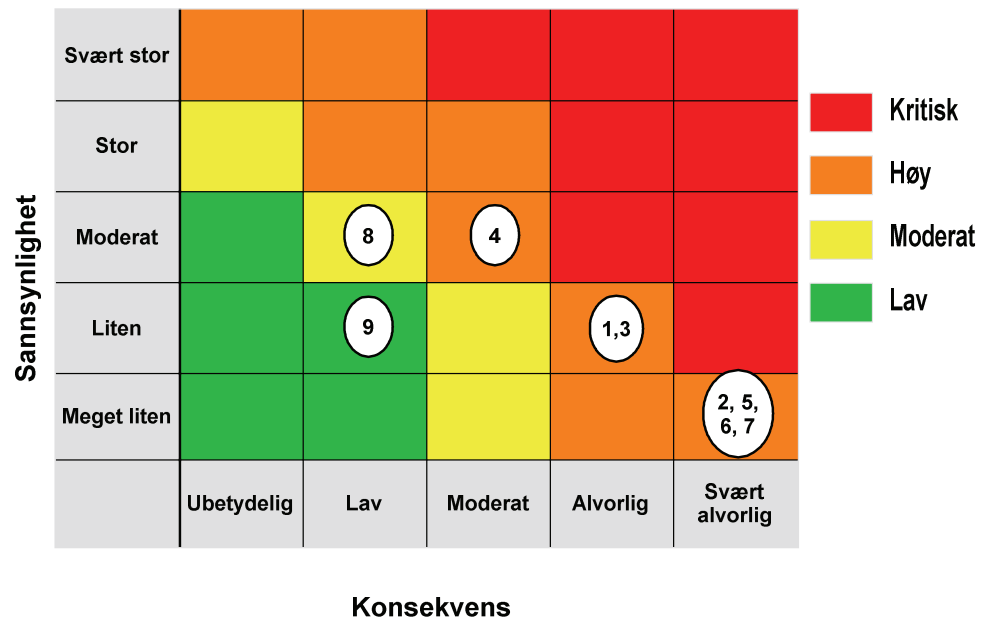

5.3. Felles datamottak (FDM)

Mål Utvikle et felles datamottak for SSB som mottar, håndterer og tilgjengeliggjør data på en enhetlig og effektiv måte ved bruk av metadata.

Endring Risikoen har generelt ikke økt, men flere mulige risikoer har kommet frem etter hvert som prosjektet har fått mer erfaring.

	Risiko	Grad	Tiltak / Oppfølging
1	Tilpasninger i ISEE ➤ Risiko for at ISEE ikke blir ferdig med tilpasninger for mottak av metadata, undersøkelser som bruker ISEE kan da ikke legges over til Felles datamottak.	Høy	a. Lage transparente planer for Felles datamottak og ISEE b. S730 og S830 følger opp aktivitetene tett
2	Ressurstilgang ➤ Risiko for manglende tilgang til nøkkelkompetanse som teknisk prosjektleder,	Høy	a. Kontinuerlig oppfølging av ressurstilgang og behov
3	Koordinering ➤ Risiko for uheldige konsekvenser i tilstøtende systemer/prosjekter (eks. ISEE, Altinn) som igjen påvirker fremdriften i Felles datamottak.	Høy	a. Utpeke en person som får et koordineringsansvar for datafangstprosjektene b. Seksjonssjef for S830 tar et koordineringsansvar for linjeoppgavene, spesielt i forhold til Altinn konverteringen fra IDUN.
4	Kort tid til testing ➤ Risiko for at test-periodene blir for korte hvis det avdekkes alvorlige feil under testingen. Feilretting vil da kunne føre til utsettelse i forhold til opprinnelig prosjektplan.	Høy	a. Definere gode enhetstester som brukes både i utviklings- og testperioden b. Hvis nødvendig, endre prosjektplanen
5	Forholdet mellom forvaltning og utvikling ➤ Risiko for at ressursbruk til forvaltningsoppgaver går ut over fremdriften i utviklingen av systemet	Høy	a. Fokuseret og prioritert forvaltning
6	Integrasjon mot Altinn ➤ Risiko for at integrasjon og grensesnitt for prefill ikke kommer på plass i tide	Høy	a. Tett oppfølging mot Altinn b. Tett oppfølging mot SERES
7	PreSys – rammeverksløsning for preprint og prefillinformasjon ➤ Risiko for at prosjektet ikke når utviklingsmålene i tide.	Høy	a. Ha transparente planer for Felles datamottak og PreSys
8	Grensesnitt for meldinger i Altinn ➤ Risiko for at grensesnittet for meldinger i Altinn ikke kommer på plass i tide.	Moderat	a. Tett oppfølging mot Altinn.
9	For styrt av pilotene ➤ Risiko for at Felles datamottak blir for styrt av pilotene slik at løsningen blir tilpasset pilotene og ikke blir en generell rammeverksløsning	Lav	a. Ha transparente planer for utviklingsprosjektene Felles datamottak og PreSys. b. Velge piloter som også støtter og bruker rammeverksløsninger.

Risikokart - Felles datamottak FDM (inkl. SMIE)

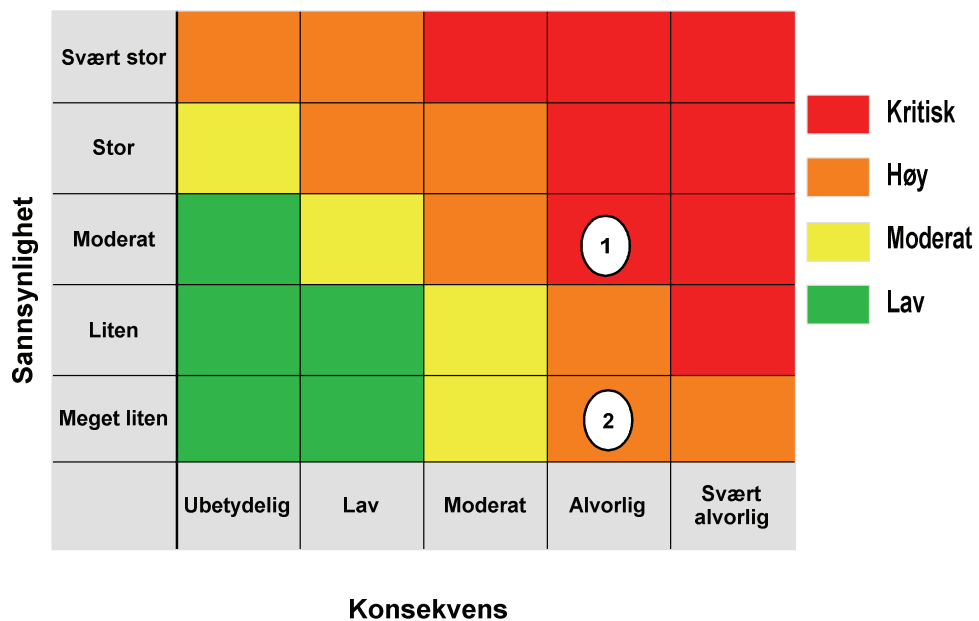
5.4. Verdipapirstatistikk

Mål Etablere en systemløsning som reduserer risiko og legger grunnlaget for en helhetlig verdipapirmarkedsstatistikk, som oppfyller sentrale internasjonale statistikkstandarder og som er en god kilde for nasjonalregnskap/utenriksregnskap.

Endring Det er foreløpig ingen endring fra 2011. Men i forhold til risikobildet fra 2011 er ny teknisk løsning for verdipapirfonds- og depotstatistikk snart klar for produksjonssetting, og den erstatter den siste av de gamle, risikoutsatte produksjonssystemene. Målet om felles systemløsning for alle verdipapirstatistikkene er ikke nådd.

1	IT-systemer ➤ Risiko for manglende vedlikehold av IT-systemer Mulige konsekvenser Mangel på vedlikehold og utbedring eller utsettelse av innføring av nye systemer kan føre til driftsstans for flere av verdipapirstatistikkene og som ytterste konsekvens at data ikke blir levert til rett tid. Dagens løsning ble overført fra Norges Bank og bruker programvare som SSB ikke støtter og har liten kompetanse på.	Kritisk	a. Løsning som skal erstatte dagens løsning for verdipapirfonds- og depotstatistikk produksjonssettes i 2012 b. Tilstrekkelig kompetanse på de gamle systemene sikres internt og/eller eksternt. Tiltak a ble satt i gang i 2011 og forventes ferdigstilt i 2012. Tiltak b følges opp i samarbeid med avdeling 700 til a er gjennomført.
2	Rapportering ➤ Risiko for mangel på levering av tredjepartsinformasjon Verdipapirstatistikkene baserer seg i stor grad på tredjepartsinformasjon. Mangel på leveranse av slike data fra enkelte store rapportører vil derfor kunne ha alvorlige konsekvenser for statistikkene. Alternativet, dvs. direkte-rapportering, er i praksis umulig pga omfanget og ressursene dette vil kreve. Sannsynligheten for problemer med disse leveransene er imidlertid meget liten.	Høy	a. Tett samarbeid med den enkelte rapportør om oppsett og leveranse Tiltaket er permanent.

Risikokart - verdipapirstatistikk

5.5. Inndatasystem for banker og finansieringsforetak

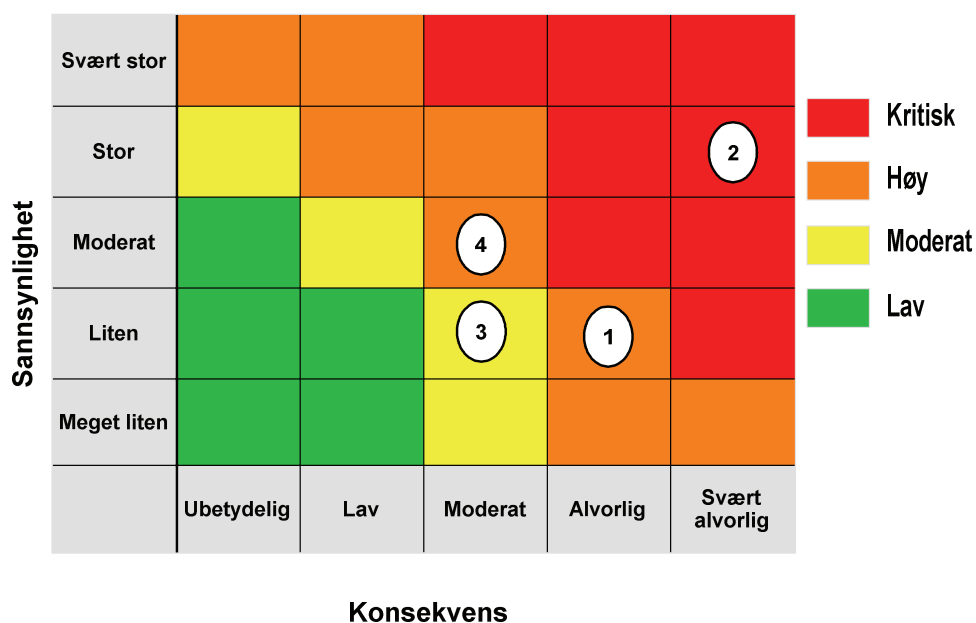
Mål Motta data med god kvalitet fra banker og finansieringsforetak til bruk i publisering mv. i SSB, og til det løpende tilsynet med finansinstitusjonene for Finanstilsynet.

Endring Ingen endringer i forhold til risiko siden forrige vurdering for 2011. Imidlertid vil nytt teknisk system som etter planen skal implementeres i 2012 redusere/fjerne risiko i forhold til eksisterende system.

1	Tekniske endringer ➤ Risiko for mangelfullt vedlikehold Systemet bruker en programvare som SSB ikke støtter eller har kompetanse på, og vedlikeholdet er avhengig av ekstern konsulent.	Høy	a. Langsiktig løsning er utvikling av nytt system b. Tiltak for å vedlikeholde og få oversikt over eventuelle nye tekniske behov i dagens system, fram til nytt system er satt i drift
2	Endringer i infrastruktur ➤ Risiko for at systemet ikke takler endringer i SSBs IT infrastruktur Systemet er sårbart for endringer i infrastruktur utenfor systemet, f.eks. ved skifte av e-postserver og operativsystem. Systemet har vært ute av drift i perioder. Mulige konsekvenser: Banker og finansieringsforetak får ikke rapportert data til SSB. Finanstilsynet og Norges Bank får ikke nødvendige data til overvåking og tilsyn av finansmarkedene. SSB får ikke data til pengemengden (M2), kredittindikatoren (K2), nasjonal- og utenriks-regnskapet. Videre vil ikke SSB kunne overholde internasjonale forpliktelser til IMF (SDDS).	Kritisk	a. Sørge for god informasjon om endringer i SSBs infrastruktur
3	Klientprogram ➤ Risiko for problemer ved bruk av klientprogram Inndataløsningen er basert på et klientprogram som lastes ned hos rapportørene, og er sårbar ved endringer fordi endringer krever en viss grad av teknisk kompetanse hos bruker.	Moderat	a. Dokumentere og formidle endringer til rapportørene b. Avvikle klientprogram i ny teknisk løsning

4		Høy	a. Det nye systemet som utvikles må være robust overfor endringer i datastrukturen
---	--	-----	--

Risikokart - inndatasystem for banker og fin.foretak

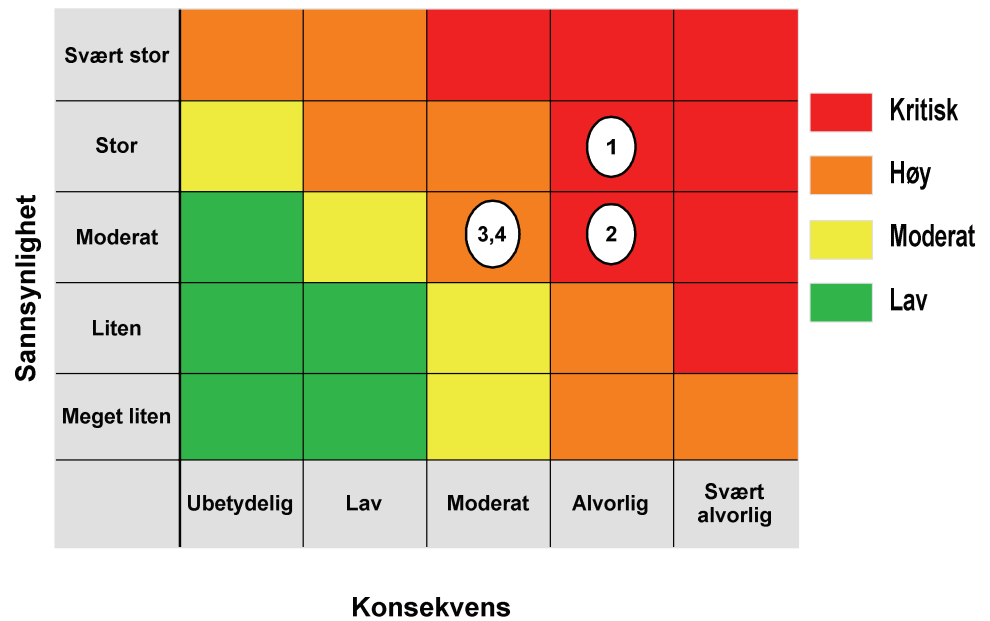

5.6. Finansstatistikk overfor utlandet

Mål Oppfylle internasjonale forpliktelser samt utarbeide og publisere konsistente utenlandsstatistikker med god kvalitet og aktualitet. De aktuelle statistikkene er utenriksregnskapets finansregnskap, internasjonal investeringsposisjon, direkte-investeringer i/fra utlandet, porteføljeinvesteringer i utlandet og utenlandsgjeld.

Endring Det har skjedd en del forbedringer siden 2011 med tanke på dokumentasjon og kunnskapsdeling, men risikobildet både på IT- og fagsiden totalt sett er ikke endret.

1	IT-systemer ➤ Risiko for feil som stanser produksjonen eller fører til inkonsistens i statistikken Mulige konsekvenser Forsinkelser i produksjonen og videre at statistikkene ikke blir publisert eller levert til internasjonale organisasjoner til rett tid. Redusert kvalitet på statistikkene som publiseres og rapporteres.	Kritisk	a. Kartlegging og dokumentasjon av kilder, dataflyt, metoder og beregninger b. Samordning og utvikling av IT-systemene. Jf. prosjektskriv for "Integrert finansstatistikk overfor utlandet - IT-omlegging" Tiltak a er jobbet med i 2011 Tiltak b er ennå ikke igangsatt
2	IT-kompetanse/ressurser ➤ Risiko for at kompetansen på IT-systemene blir liggende på S940 og at kompetansen dermed kun ligger hos én person Mulige konsekvenser Sårbarhet på kompetanse og knapphet på ressurser kan gi forsinkelser i produksjonen og videre i publiseringer og leveranser til internasjonale organisasjoner. Denne risikofaktoren forsterker punkt 1.	Kritisk	a. Kompetanseoverføring fra S940 til S740, dvs. involvere et større IT-miljø b. Tilgjengelige IT driftsressurser c. Tilgjengelige IT prosjektressurser Tiltakene er påbegynt for pkt. a og b, men kompetansen er fortsatt sentrert til S940
3	Fag-kompetanse/ressurser ➤ Risiko for at en del kompetanse forsvinner med seniormedarbeidere.	Høy	a. Fortsette gjennomføringen av gruppens kompetanseplan b. Dokumentere rutiner Tiltakene pågår, men det tar tid å bygge bred kompetanse
4	Populasjon og utvalg ➤ Risiko for mangelfull kvalitet på utenlandspopulasjonen.	Høy	a. Sette av nok ressurser på S940 og ev. andre seksjoner b. Etablering av utenlandspopulasjonen i BoF (jf. prosjekt), herunder å utarbeide samarbeidsrutiner mellom involverte parter c. Etablering av aksjonærbase Tiltak a og b pågår. Tiltak c implementeres i ISEE.

Risikokart - finansstatistikk overfor utlandet

Statistisk sentralbyrå

Oslo:

Postboks 8131 Dep

NO-0033 Oslo

Telefon: 21 09 00 00

Telefaks: 21 09 49 73

Kongsvinger:

NO-2225 Kongsvinger

Telefon: 62 88 50 00

Telefaks: 62 88 50 30

E-post: ssb@ssb.no

Internett: www.ssb.no

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway